

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економічної теорії та економічних досліджень

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТАТИСТИКА СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
(назва)

спеціальність 071 Облік і оподаткування
(код та найменування спеціальності)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр та найменування)

освітній ступінь бакалавр
(бакалавр, магістр)

факультет/інститут обліку та фінансів
(назва факультету/інституту)

Гарант: Н. Канцедал, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, к.е.н., доцент
(вказати посаду, науковий ступінь та вчене звання)

Розробник: А. Рудич, завідувач кафедри економічної теорії та економічних досліджень, к.е.н., доцент
(ступені та вчені звання)

Полтава 2021

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробників

Назва навчальної дисципліни	Статистика
Назва структурного підрозділу	Кафедра економічної теорії та економічних досліджень
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Рудич Алла</i> , завідувач кафедри економічної теорії та економічних досліджень, к.е.н., доцент. <i>Контакти:</i> к. 13 корпус факультету обліку та фінансів. <i>e-mail:</i> alla.rudych@pdaa.edu.ua. <i>тел.</i> 093-967-61-77.
	<i>Викладач: Кононенко Жанна</i> доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень, к.е.н., доцент <i>Контакти:</i> к. 13 корпус факультету обліку та фінансів. <i>e-mail:</i> zhanna.kononenko@pdaa.edu.ua, <i>тел.:</i> 053-256-96-91
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Дисципліни, які передують вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми – вища математика, економічна теорія, статистика.

Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни: формування знань щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації про соціально-економічні явища і процеси, засвоєння студентами теорії та методів економічного дослідження, отримання чіткого уявлення про основні показники виробничо-господарської діяльності підприємства та їх взаємозв'язки, оволодіння практичних навичок здійснення розрахунків, навчитись економічно грамотно оформлювати результати проведеного дослідження та обґрунтування внесених управлінських рішень.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення принципів організації статистичних спостережень, методики розрахунків показників статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів; набуття вмінь і навичок аналізу, виявлення резервів підвищення ефективності виробництва, конкурентоспроможності продукції та послуг на основі запровадження інновацій, ефективних форм господарювання і управління, кон'юнктури ринку.

Компетентності спеціальності 071 Облік і оподаткування:

інтегральна – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

загальні:

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

фахові (спеціальні):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці;

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Компетентності спеціальності 071 Облік і оподаткування СТН:

інтегральна – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

загальні:

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

фахові (спеціальні):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці;

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування

СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

Методи навчання:

МН 1 – словесні методи (лекція, розповідь-пояснення)

МН 2 – наочні методи: 1) ілюстрування

МН 3 – практичні методи: робота з навчально-методичною літературою (підготовка глосарію, практичні роботи)
МНЛ 4 – аналітичний
МНЛ 6 – порівняння
МНЛ 8 – конкретизація
МНСР 1 – методи самостійної роботи вдома (усні та письмові домашні завдання, завдання самостійної роботи)
МНСР 2 – робота під керівництвом викладача (самостійна робота, розв’язування задач, виконання письмових робіт, виконання практичних завдань)
МСМ 2 – (роз’яснення мети вивчення предмета; висування вимог; заохочення; оперативний контроль)
МНІ 4 – комп’ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання)

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, методи та завдання статистики СПД.
Тема 2. Інформаційне забезпечення статистики СПД. Статистичні реєстри та звітність.
Тема 3. Статистика землекористування і земельного фонду.
Тема 4. Статистика засобів виробництва.
Тема 5. Статистика персоналу підприємств.
Тема 6. Статистика виробництва продукції.
Тема 7. Статистика результатів та ефективності діяльності підприємств.
Тема 8. Статистика ринкової кон’юнктури.

Трудомісткість:

07100_бд_2019

07100_бд_2021 [1](стн)

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – екзамен/залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма, презентації.

Політика оцінювання:

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перескладання: Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20%). При тестуванні для проходження кожного тесту дається 2 спроби, як результат зараховується краща спроба. Перескладання підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

3. Система оцінювання:

Під час вивчення дисципліни студенти повинні:

1) по кожній із тем ознайомитись із теоретичним матеріалом та презентацією матеріалу теми (на лекції або за відсутності на ній самостійно), законспектувати теоретичні матеріали, зробити глосарій або есе основних понять, категорій та методики прийомів дослідження. Максимальна оцінка за ведення глосарію (написання есе) 10 тем – 10 балів;

2) пройти два онлайн тестування з перевірки засвоєння теоретичного матеріалу – перше з тем 1-4, друге з тем 5-8. Максимальна кількість балів за проходження одного тесту – 10 балів, за 2 тести – 20 балів;

3) виконати завдання практичного заняття – 3 бали та самостійної роботи – 5 балів (30 балів за практичні, 20 за самостійну роботу);

4) для ЗВО денної форми навчання для перевірки практичних навичок написати дві контрольні роботи. Максимальна кількість балів за одну контрольну роботу – 10, за дві – 20 балів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	4-бальна шкала	Оцінка ЄКТС	
		екзамен	залік
90-100	4,5-5,0	A (відмінно)	зараховано
82-89	4,0-4,49	B (дуже добре)	
74-81	3,5-3,99	C (добре)	
64-73	3,0-3,49	D (задовільно)	
60-63	2,5-2,99	E (достатньо)	
35-59	2,0-2,49	FX (незадовільно – без повторного вивчення)	незараховано
0-34	<2,0	F (незадовільно – з повторним вивченням)	

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Тема 1. Предмет, методи та завдання статистики СПД	12	2	2	8
Тема 2. Інформаційне забезпечення статистики СПД. Статистичні реєстри та звітність	12	2	2	8
Тема 3. Статистика земле-користування і земельного фонду	18	2	4	12
Тема 4. Статистика засобів виробництва	16	2	4	10
Тема 5. Статистика персоналу підприємств	14	2	4	8
Тема 6. Статистика виробництва продукції	18	2	4	12
Тема 7. Статистика результатів та ефективності діяльності підприємств	14	-	4	10
Тема 8. Статистика ринкової кон'юнктури	16	2	2	12
Усього годин	120	14	26	80

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Ведення глосарію	Виконання вправ на практичних заняттях	Контроль-на робота аудиторна / Тести	Виконання завдань самостійної роботи	
Спеціальність 07100_бд_ 2019 денна форма навчання					
Тема 1. Предмет, методи та завдання статистики СПД	1	3	–	–	1
Тема 2. Інформаційне забезпечення статистики СПД. Статистичні реєстри та звітність	2	3	–	5	7
Тема 3. Статистика землекористування і земельного фонду	1	6	–	–	9
Тема 4. Статистика засобів виробництва	1	3	–	5	14
Тема 5. Статистика персоналу підприємств	1	3	10	–	14
Тема 6. Статистика виробництва продукції	1	3	–	–	12
Тема 7. Статистика результатів та ефективності діяльності підприємств	2	6	–	5	12
Тема 8. Статистика ринкової кон'юнктури	1	3	10	5	29
Екзамен	-	-	-	-	20
Разом	10	30	20	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А.І. Статистика: навч. посібн. Полтава : РВ ПДАА, 2021. 306 с.
2. Гаркуша Н. М., Польова Т. В., Гаркуша Н. М. Соціально-економічна статистика : навч. посібник. 3-тє вид., випр. і доп. Харків: Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. 2013. 374 с.
3. Кілей Ю. Г. Соціальна статистика : навч. посібник. Чернівці : Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, Рута, 2011. 240 с.
4. Ковтун Н. В. Теорія статистики : підручник. Київ : Знання, 2012. 399 с.
5. Кулинич О. І., Кулинич Р. О. Теорія статистики : підручник. 6-те видання, перероб. і доп. Київ : Знання, 2013. 239 с.
6. Матковський С. О., Гринькевич О. С., Сорочак О. З., Крамченко Л. І., Прокопович-Павлюк І. В. / ред. С. О. Матковський. Статистика підприємств : навч. посібник. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Алерта, 2013. 557 с.
7. Момотюк Л. Є. Статистика фінансів: методологія та практика : монографія. Київ Нац. акад. статистики, обліку та аудиту, 2013. 429 с.
8. Мормоза А. Т. Економічна статистика: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 602 с.
9. Моторин Р. М., Чекотовський Є. В. Статистика для економістів : навч. посібник. 2-ге вид., виправ. і допов. Київ: Знання, 2011. 429 с.

10. Парфенцева Н. О., Кулинич Р. О. Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку України : підручник. Київ : Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. 2011. 454 с.

11. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 р. № 2614-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12> (дата звернення: 10.08.2021).

12. Сидорова А. В., Кіосак Я. В. Міжнародна статистика : підручник для студентів екон. спец. Донецьк : Донец. нац. ун-т. Каштан, 2013. 383 с.

13. Солодухін С. В., Ісаєнко О. М., Хорошун В. В. Методи економіко-статистичних досліджень : навч. посібник для студ. ВНЗ. Запоріжжя : Запоріз. держ. інж. акад. 2012. 132 с.

14. Ткач Є. І., Сторожук В. П. Загальна теорія статистики: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 442 с.

15. Тринько Р. І., Стадник Р. І. Основи теоретичної і прикладної статистики : навч. посібник. Київ : Знання, 2011. 397 с.

16. Чекотовський Е. В. Статистичні методи на основі Microsoft Excel 2018: навч. посібник. Київ : Знання, 2018. 408 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Веб-сторінка Верховної Ради України. URL : <http://www.rada.gov.ua>
2. Веб-сторінка Міністерства економічного розвитку і торгівлі України URL : <http://www.me.gov.ua>
3. Веб-сторінка Кабінету Міністрів України URL : <http://www.kmu.gov.ua>
4. Веб-сторінка Держкомстату України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Веб-сторінка Міністерства зайнятості та соціальної політики URL : <http://www.mlsp.gov.ua>
6. Веб-сторінка Національного банку України URL : <http://www.bank.gov.ua>
7. Веб-сторінка Міністерства фінансів України URL : <http://www.minfin.gov.ua>
8. Закон «Про державну статистику України» № 2615-XII від 17.09.92, ВВР, 1992, № 43, в редакції від 17.09. 1992 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>
9. Закон України «Про інформацію» № 2658-XII від 02.10.92, ВВР, 1992, № 48, ст.651} URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>